

FUNCȚIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Conferință internațională științifico-practică

Pe 19 mai 2017, a avut loc Conferința științifico-practică cu participare internațională cu genericul „Teoria și practica administrării publice”, dedicată celei de-a 24-a aniversări de la fondarea Academiei

științelor administrației ale corpului profesoral-didactic, ale întregului colectiv al instituției, fiind promovată imaginea sa pe plan intern și internațional ca un adevărat centru național de promova-

traordinar și Plenipotențiar al Republicii Azerbaidjan în Republica Moldova, Gudsî Dursun oglu OSMANOV, a vice-Ambasadorului Statului Qatar în Moldova, Naif Iassim ALABDUL AJABBAR, a profe-

Direcției relații internaționale din cadrul aceleiași Agenții, a colegilor de la Universitatea Brno, Republica Cehă – Viktor ONDRAK și Bernard NE-UWIRTH, Thomas SCHMITZ, care deja al doilea an activează în cadrul AAP în calitate de expert al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Valentin GUZNAC a remarcat în luarea sa de cuvânt interesul sporit față de tematica abordată în cadrul Conferinței de către cercetătorii și reprezentanții mediului academic și științific. Reforma administrației publice este o prioritate absolută pentru Guvernul Republicii Moldova. Echipa de cercetători, funcționari și discipoli ai Academiei de Administrare Publică are, în opinia sa, o misiune foarte importantă – de a persevera într-o transpunere în practică a rezultatelor activității științifice.

Excelența Sa, Ambasadorul Gudsî Dursun oglu OSMANOV, a accentuat legătura strânsă dintre AAP și Academia

(Continuare în pag. 3)

de Administrare Publică (21 mai 1993).

La eveniment au participat cadrele didactice, doctoranzii și masteranzii Academiei, oameni de știință, reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ambasadori, precum și oaspeți din România, Ucraina, Cehia și alte state.

După onorarea simbolurilor de stat ale Republicii Moldova și Academiei de Administrare Publică, moderatorul conferinței, Oleg BALAN, rector al Academiei, doctor habilitat, profesor universitar, a felicitat asistența cu prilejul celei de-a 24-a aniversări de la fondarea instituției. Rectorul Academiei a menționat în cuvântul de salut că înaltul for științific este la cea de-a 21 ediție și reprezintă realizările de prestigiu în domeniul

re a politicii de stat în domeniul administrării publice și pregătire a cadrelor de înaltă calificare pentru serviciul public al republicii.

Rectorul Academiei a prezentat oaspeții conferinței: Valentin GUZNAC, secretar general-adjunct al Guvernului, Vasile MARINA, viceministru al educației, fost rector al AAP, Gheorghe GALBURA, viceministru al apărării, absolvent al Academiei, Ion GUCEAC, vicepreședinte al AȘM, Valeriu CUȘNIR, președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al AAP, Vlad CANȚÎR, președinte al Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciul Public.

Oleg Balan și-a exprimat, de asemenea, recunoștința pentru participarea la eveniment a Ambasadorului Ex-

sorului Nikolai IJA, director al Institutului Regional de Administrare Publică din Odessa, Serghei GRINEVEȚKI, om politic din Ucraina, Cristian BITEA, președinte al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici din România, Adrianei CÂRCIUMARU, director al

SUMAR

Conferința TPAP 2017.....	1-3
Official.....	2
Rezoluția Conferinței.....	4
Ședința Senatului Academiei.....	5
Cooperare internațională.....	6
Noutăți editoriale.....	7
Erasmus + - 30 ani	8
Administrația publică locală.....	9
Ne scriu cititorii.....	10
În lumea științei și a tehnicii.....	11
Excursie la Pădurea Domnească.....	12

Discurs în cadrul Summitului OCEMN

Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a rostit un discurs în cadrul Summitului Aniversar al Organizației Cooperării Economice a Mării Negre, pe care-l prezentăm în variantă prescurtată.

(...) Noi acordăm o importanță deosebită participării la OCEMN, în special pe asemenea dimensiuni, cum ar fi comerțul, transportul, energia, educația, cultura, știința, combaterea terorismului și a traficului de ființe umane.

De asemenea, apreciem pozitiv eforturile de dezvoltare a colaborării în domeniul comerțului, în special cele ce țin de implementarea „Strategiei de Facilitare a Comerțului pentru Regiunea OCEMN”. Spațiul comercial al țărilor-membre ale OCEMN are o importanță majoră pentru dezvoltarea comerțului exterior al Republicii Moldova. Exporturile din Moldova către aceste țări au constituit, în anul 2016, circa 48% din totalul exportului moldovenesc, iar importurile din aceste țări au însumat circa 46% din ansamblul importurilor.

Merită să fie aprobată și susținută ideea elaborării unor mecanisme practice în vederea eliminării barierelor netarifare pentru comerț și simplificarea procedurilor de trecere a frontierelor în regiune.

Țara noastră este, de asemenea, interesată în continuarea cooperării în domeniul transporturilor, precum și în inițierea unor proiecte cum ar fi BSEC Permit System, Black Sea Ring Highway și Motorways of the Sea.

Republica Moldova salută elaborarea unor mecanisme noi care să contribuie la identificarea unor soluții financiare viabile pentru pregătirea și implementarea proiectelor concrete.

(...) Prin intensificarea și aprofundarea legăturilor economice între țările-membre ale Organizației Cooperării Economice a Mării Negre, precum și cu alte entități internaționale, cu certitudine, vom putea obține performanțe în domeniu, în beneficiul țărilor și popoarelor noastre.

Trei ateliere de lucru au avut loc, în premieră, pentru tineri în incinta Parlamentului Republicii Moldova. Astfel de exerciții au fost organizate în parteneriat cu Centrul de Resurse Juridice din Moldova, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral și au avut loc în cadrul Zilelor Parlamentului Republicii Moldova.

85 de tineri întruniți în cadrul celor trei ateliere, fiind îndrumați de deputați și traineri, au desfășurat dezbateri asupra unui proiect de lege, au simulat exercițiul de vot și au discutat despre egalitatea de șanse.

La atelierul de simulare a exercițiului de modificare a legislației în baza unui caz practic a participat președintele Comisiei parlamentare juridice, numiri și imunități, Raisa Apolschi, și deputatul Vladimir Odnostalco. Participanții au fost împărțiți în reprezentanți ai fracțiunilor din Parlament și implicați în ședința unei comisii parlamentare.

La atelierul cu genericul „Egalitatea de șanse – premisă pentru o societate democratică” a fost prezentă președintele Comisiei parlamentare relații externe și integrare europeană Valentina Buliga.

O zi a funcționarului electoral a fost

Tineri instruiți în Parlament

simulată de participanții celui de-al treilea atelier.

La finele exercițiilor, participanții s-au întâlnit în sala de ședințe plenare la un dialog cu președintele Parlamentului Andrian Candu.

Legislativul a organizat, în premieră, acțiuni dedicate Zilei Parlamentului Republicii Moldova. Evenimentele prilejuite de cea de-a 26-a aniversare au avut loc în perioada 20 – 23 mai curent. La 23 mai 1991, în conformitate cu Hotărârea Sovietului Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești de legislatura a XII-a, fosta republică unională, RSSM, a fost redenumită în Republica Moldova, iar Sovietul Suprem a devenit primul Parlament al Republicii Moldova.

Noua structură a Guvernului

Primul-Ministru Pavel Filip a prezidat ședința Consiliului național pentru reforma administrației publice, în cadrul căreia a fost prezentat proiectul de lege cu privire la Guvern, precum și noua structură a Executivului. La discuții au participat membri ai Cabinetului de miniștri, deputați, reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare și ai societății civile.

„Prin restructurarea Guvernului se urmărește crearea unor instituții puternice și a unui fundament durabil de generare a politicilor. În Guvern trebuie

să se regăsească profesioniști, oameni competenți, cei care pot face față și pot pune în aplicare programul de guvernare. Această reformă este o primă acțiune care va oferi contextul legal necesar realizării reformei structurale a administrației publice centrale de specialitate”, a spus Pavel Filip.

Proiectul noii legi cu privire la Guvern prevede divizarea funcțiilor politice de cele de administrare. Funcția de vice-ministru va fi exclusă și va fi instituită funcția de subsecretar de stat.

Noua structură a Guvernului va fi compusă din 9 ministere: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Sănătății, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne. Primul-Ministru va avea 3 viceprim-miniștri, fiind exclusă funcția de vicepremier cu probleme economice. De asemenea, Guvernul va avea în subordine 7 agenții, în loc de 5, iar ministerele vor gestiona 43 de agenții, față de 55 în prezent.

Proiectul de Lege urmează să fie transmis, în scurt timp, pentru avizare oficială și consultare publică, cu aprobarea ulterioară în ședință de Guvern și transmitere Parlamentului spre examinare.

Conferință internațională științifico-practică

(Sfârșit. Început în pag. 1)

de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Azerbaidjan. Actualmente, a menționat domnia sa, este în stadiu de pregătire un acord de cooperare între cele două instituții de învățământ superior.

„M-am convins de profesionalismul studiilor în domeniul administrării publice efectuate la Academia dumneavoastră, de profunzimea cercetărilor în acest domeniu”, a specificat oaspetele român, Cristian BITEA. Dumnealui a dat asigurări că instituția pe care o reprezintă va colabora cu AAP și pe viitor, într-o manieră eficientă, în conformitate cu acordul de cooperare semnat la nivel de guverne. Apreciind tematica Conferinței, oaspetele din țara vecină și-a exprimat convingerea că administrația publică din Republica Moldova va prelua din materialele acesteia tot ce este mai de folos și util.

Directorul Institutului de Cercetări Juridice și Politice al

Academiei de Științe a Moldovei, Valeriu CUȘNIR, președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al AAP, și-a exprimat convingerea că actuala Conferință va contribui la o administrare mai eficientă a treburilor publice în republică. Vasile MARINA a înmănat diplome de onoare ale ministerului educației lectorilor Academiei, Veronica BUTNARU, Tatiana CASTRAȘAN și metodistei Liubovi PRODAN-ȘESTACOVA.

Gheorghe GALBURA a înmănat rectorului AAP, Oleg BALAN, medalia „Consolidarea Frăției de Arme” a Armatei Naționale, iar cu medalia „Pentru Cooperare” a Armatei Naționale au fost decorați Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar, Ion DULSCH, director Departament studii superioare de master, doctor, conferențiar universitar, Aurelia ȚEPORDEI, director Departament dezvoltare profesională, Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar, și Ludmila ANDRIEVSCHI, șef Direcție managementul personalului și relații publice.

Participanții la festivitate au fost salutați, de asemenea, de către Vlad CANȚÎR, președinte al Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciul Public.

În cadrul festivității a avut loc ceremonia de conferire a titlului de Doctor Honoris Causa al Academiei de Administrare Publică prorectorului Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar. Rectorul Oleg BALAN, a rostit un

laudațio și a dat citire hotărârii respective a Senatului din 16 mai 2017. Rectorul a accentuat faptul că Aurel SÎMBOTEANU s-a învrednicit de acest titlu pentru meritele deosebite în dezvoltarea științei administrative autohtone, el fiind, practic, unul dintre fondatorii instituției, activând aici din anul 1994. De asemenea, domnia sa este unul dintre primii cercetători și autori de manuale în domeniul administrației publice din republică, publicând peste 60 de lucrări științifice, inclusiv 6 manuale și monografii.

În alocațiunea rostită cu această ocazie, Aurel SÎMBOTEANU a adus sincere mulțumiri Senatului și întregului corp didactic al Academiei pentru onoarea acordată. „Pe de altă parte, sunt conștient de marea responsabilitate de care trebuie să dau dovadă în activitatea mea ulterioară”, a spus prorectorul Academiei.

În cadrul ședinței în plen a conferinței, moderată de Aurel Sîmboteanu, au fost prezentate rapoartele științifice: „Provocările reformei administrației publice la nivel local” - Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar, lector la Academia de Administrare Publică; „Decentralizarea puterii: tendințe

europene și perspective pentru Ucraina” - Nikolai IJA, doctor în științe politice, profesor; „Reforma sistemului de administrare publică, experiența Ucrainei” - Serghei GRINEVEȚKI, om politic din Ucraina.

În continuare, s-au desfășurat discuțiile în cadrul a 6 ateliere de lucru - „Modernizarea administrației publice în contextul integrării europene”, „Probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova”, „Aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și moderni-

zarea administrației publice”, „Tendențe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere”, „Rolul e-guvernării în dezvoltarea durabilă” și „Dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică”.

Participanții la Conferință au adoptat o rezoluție asupra problemelor actuale ale teoriei și practicii administrării publice.

Materialele conferinței au fost editate într-o culegere de articole și studii, apărută în ajunul acestui important for științific, ele fiind plasate și pe site-ul Academiei.

Sergiu VLĂDICĂ

REZOLUȚIA

Conferinței științifico-practice

„Teoria și practica administrării publice” (TPAP – 2017)

Realizarea reformelor și asigurarea unui mediu social-economic decent și echitabil pentru populație sunt posibile doar în cadrul unei administrații publice moderne, dezvoltate, bazate pe principii științifice și experiența relevantă a țărilor europene avansate. În scopul eficientizării activității administrației publice, sunt necesare acțiuni concrete și eforturi substanțiale din partea societății, în primul rând, din partea instituțiilor de stat. Ad-

tohtoni și din străinătate, a cadrelor științifico-didactice ale Academiei de Administrare Publică și instituțiilor universitare din Republica Moldova, Ucraina, Cehia și România, a reprezentanților sectorului practic la conferința internațională științifico-practică „Teoria și practica administrării publice (TPAP - 2017)” are ca obiectiv principal analiza de reformare a administrației publice, sintetizarea ideilor novatoare

tă pe examinarea provocărilor reformei administrației publice locale în Republica Moldova din perspectiva reevaluării rolului statului în concepția contemporană, precum și elucidarea experienței procesului de descentralizare și evoluție a reformei administrației publice în Ucraina. Examinarea tematicii propuse a demonstrat actualitatea problemelor discutate, participanții la conferință ple- dând în comunicările lor științifice pentru modernizarea con-

tronică și modernizarea serviciilor publice, constituirea și funcționarea sistemului informatic economic național, dezvoltarea economică regională sustenabilă, asigurarea calității proceselor de instruire și dezvoltare profesională a personalului din serviciul public.

Participanții la conferință:

- constată aportul substanțial al Academiei de Administrare Publică la asistența științifico-metodologică a reformei administrației publice, în calitate de centru educațional de excelență în domeniul administrării publice;

- consideră că discuțiile științifice din cadrul conferinței au constituit un real suport pentru relevarea și prioritizarea problemelor existente în administrația publică și înaintarea recomandărilor științifice, care vor contribui la consolidarea și eficientizarea administrației publice în Republica Moldova;

- susțin că este necesară asigurarea interconexiunii mai active între mediul academic și grupurile de experți specializați în domeniul de reformare a administrației publice;

- specifică necesitatea implicării tuturor părților interesate, autorităților administrației publice centrale și locale, organizațiilor nonguvernamentale, cetățenilor în elaborarea și implementarea politicilor publice favorabile unei bune conviețuirii umane;

- subliniază, de asemenea, necesitatea continuării acordării asistenței metodologice de către Academia de Administrare Publică autorităților administrației publice, în procesul elaborării strategiilor naționale și sectoriale de dezvoltare socio-economică a Republicii Moldova;

ministrația publică, în condițiile unor schimbări în mediul internațional foarte accentuate, vine să asigure cadrul organizațional și funcțional necesar pentru buna guvernare a tuturor domeniilor sociale.

Analiza problemelor actuale ale societății moldovenești, în calitate de obiect al domeniului administrației publice, studierea experienței acumulate în procesul de aplicare în practică a mecanismelor de dirijare și gestionare a autorităților publice, promovarea experienței de colaborare și interacțiune a tuturor verigilor sistemului administrativ și antrenarea în practica de administrare publică a societății civile, constituie premisele esențiale ale unei guvernări eficiente și asigurării bunei funcționări a statului în ansamblu.

Întrunirea savanților au-

și a practicilor avansate din țările dezvoltate și identificarea posibilităților de implementare a acestora în Republica Moldova.

Țara noastră tinde spre comunitatea europeană cu propria sa experiență istorică și cu propriile valori spirituale, de aceea printre problemele discutate în cadrul conferinței internaționale științifico-practice „Teoria și practica administrării publice (TPAP - 2017)” au fost sarcinile ce derivă din prevederile Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană în domeniul administrației publice și Strategiei privind reforma Administrației Publice 2016-2020, care are scopul de a dezvolta capacitatea generală de management în sectorul public și modernizarea sistemului administrativ din Republica Moldova.

Ședința în plen a fost axa-

tinuă a administrației publice, cu utilizarea celor mai eficiente metode care și-au demonstrat avantajele în țările cu o administrație publică avansată.

În cadrul celor șase ateliere ale conferinței au fost abordate problemele ce țin de dimensiunile strategice ale reformei administrației publice, consolidarea capacității administrative a administrației publice locale, influența culturii organizaționale asupra eficientizării activității administrației publice de toate nivelurile.

Întrucât Republica Moldova tinde spre comunitatea europeană, au prezentat interes pentru participanții la conferință analiza proiectelor cu finanțare europeană ca instrument de asigurare a autonomiei financiare a autorităților publice locale, studiilor ce vizează guvernarea elec-

(Continuare în pag.10)

Ședința ordinară a Senatului Academiei

Pe 16 mai curent, a avut loc ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică, moderată de președintele Senatului, rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar.

Pe ordinea de zi a ședinței au fost incluse mai multe chestiuni ce țin de activitatea Academiei pentru a fi examinate și aprobate.

Dna Silvia GORIUC, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice, s-a referit la unele modificări la Planul de învățământ al programei „Drept public”, care prevăd, în mod deosebit, schimbarea raportului dintre numărul de ore teoretice și practice, accentul fiind pus pe cele practice. Modificările urmează a fi operate atât pentru studiile la zi cât și la cele cu frecvență redusă.

Dna Silvia DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Direcție știință și doctorat, secretarul științific al Senatului, a prezentat Planul de activitate științifică a Academiei pentru anul 2017, care a fost elaborat în scopul realizării activităților ce țin de direcțiile științifice prioritare ale Academiei la profilul „Suport științific în modernizarea administrației publice din Republica Moldova” și întru executarea atribuțiilor instituției în domeniul cercetării științifice, stipulate în Strategia de cercetare a Academiei de Administrare Publică pentru anii 2016 - 2020. Planul are 7 compartimente ce se referă la activitățile de cercetare științifică, o noutate

pentru anul 2017 fiind instituirea concursurilor „Cercetătorul anului 2017” și „Tânărul cercetător al anului 2017”.

Prim-prorectorul Academiei, dl Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, a prezentat Planul de activități privind organizarea admiterii la ciclul II, studii superioare de master în cadrul Academiei de Administrare Publică, subliniind că de calitatea acestor activități va depinde numărul de aspiranți de a face studii de master la Academie, referindu-se, în context, la cele realizate, la coordonarea activităților cu Cancelaria de Stat, cu ministerele de resort, inclusiv privind numărul de burse pentru studii de master de profesionalizare. Urmează să fie desfășurată o

amplă campanie de promovare a imaginii instituției ca Centru Național de pregătire a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării prin intermediul mass-mediei și al altor surse de informare ca, la 1 iunie curent, să-și înceapă activitatea Comisia de admitere. În acest context, rectorul Oleg Balan a ținut să accentueze că există toate premisele ca, și în acest an, Academia să fie unica instituție de învățământ superior din țară în care va fi concurs la examenele de admitere.

În continuare, prim-prorectorul a prezentat Regulamentul privind Sistemul

de Management al Calității (SMC) în Cadrul Academiei de Administrare Publică, elaborat în conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova. Regulamentul stabilește și detaliază modul de organizare și funcționare a SMC în cadrul Academiei de Administrare Publică și are ca scop delimitarea clară a atribuțiilor și responsabilităților structurilor organizatorice și stabilirea limitelor și competențelor la nivel ierarhic în cadrul Academiei. Dl A. Groza a mai specificat că este necesar de a elabora Manualul Calității care să asigure sub toate aspectele o calitate înaltă a procesului de studii, a în-

tregii activități a Academiei.

Prim-prorectorul a prezentat, de asemenea, și Regulamentul privind acordarea titlului de Doctor Honoris Causa al Academiei de Administrare Publică, acest document fiind o premieră pentru Academie, dar necesar pentru proce-

dura de acordare pe viitor a acestei onorabile distincții personalităților marcante din țară și de peste hotare. Vom menționa, că până acum sunt patru deținători ai acestui titlu onorific al Academiei, printre care primul rector al Academiei, dl Mihail PLATON, și Primul Președinte al Republicii Moldova, dl Mircea SNEGUR.

În cadrul ședinței Senatului au mai fost examinate chestiunile „Cu privire la aprobarea Planului editorial” (raportor Silvia Dulschi), „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și administrarea site-ului Academiei de Administrare Publică” (raportor Mihai CARAGHEORGHE, șef-adjunct Direcție generală logistică) și „Cu privire la activitatea financiară a instituției în anul 2016” (raportor Elena ANDRONOVICI, șef Direcție planificare și evidență contabilă). Membrii Senatului au aprobat toate chestiunile de pe ordinea de zi a ședinței cu completările și modificările de rigoare a documentelor prezentate.

Finalul ședinței Senatului a fost unul emoțional. Rectorul Oleg Balan a înaintat propunerea de a acorda titlul de Doctor Honoris Causa al Academiei de Administrare Publică prorectorului Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, pen-

tru meritele deosebite în dezvoltarea științei administrative autohtone, domnia sa activând în cadrul Academiei din anul 1994. Membrii Senatului au votat în unanimitate pentru această propunere.

Vizită de studiu la Universitatea din Berghen, Norvegia

În perioada 09-12 mai 2017, o delegație din Republica Moldova formată din rectorii și directorii de biblioteci a 18 instituții de învățământ superior au efectuat o vizită de studiu la Universitatea din Bergen, Norvegia. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată de către rectorul Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar și Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, director al Bibliotecii științifice. Vizita a avut loc în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor din Republica Moldova”, finanțat de programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului supe-

ritatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România. Proiectul este coordonat de Ane LANDOY, Universitatea din Bergen, Norvegia și dr. Silvia GHINCULOV, director al Bibliotecii Științifice a Academiei de Studii Economice a Moldovei. Vizita de studiu s-a desfășurat la Universitatea din Bergen și Colegiul Universitar de Științe Aplicate din Bergen. Scopul vizitei l-a constituit familiarizarea și diseminarea cunoștințelor privind modernizarea serviciilor de bibliotecă prestate în bibliotecile universitare din Bergen, participarea la Workshopul profesional susținut de către experții internaționali, care au oferit

La întâlnirea delegației Republicii Moldova cu rectorul Universității din Bergen, profesorul Dag RUNE OLSEN, au fost puse în dezbateri aspecte privind provocările cercetării în Norvegia și Republica Moldova: cum poate fi ajutată biblioteca în procesul de modernizare a serviciilor bibliotecii universitare. În același context, rectorul Universității din Bergen a oferit o informație amplă despre managementul instituției, structura organizatorică, desfășurarea procesului de instruire și cercetare, managementul financiar pentru comunitatea universitară, venind cu propuneri de colaborare continuă cu instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. Programul vizitei de studiu a

cesul la bazele de date, digitalizarea colecțiilor etc. și-au împărtășit experiența specialiștii în domeniu, care activează în cadrul Bibliotecii Universității din Bergen. Vizita de studiu s-a încheiat cu rezumate, opinii, sugestii, propuneri de noi proiecte de colaborare a instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova și Universității din Bergen. Participarea la această întâlnire a oferit posibilitatea de a cunoaște experiența Norvegiei privind activitatea de implementare a serviciilor moderne de bibliotecă și a rezultatelor obținute, schimbul de experiență cu partenerii din proiect, familiarizarea cu activitatea Bibliotecii Universității din Bergen și Biblioteca Colegiului Universitar de Științe aplicate din Bergen, care sunt modele de biblioteci universitare moderne. Considerăm că vizita la Bergen va avea un impact po-

inclus și prezentarea generală a Bibliotecii Universității din Bergen de către directorul general al Bibliotecii, Maria Carmen TORRAS, accentul fiind pus pe organizarea și funcționarea Bibliotecii Universității din Bergen; serviciile moderne de bibliotecă prestate pentru studenți, programe antiplagiat etc. Programul a inclus, de asemenea, workshopul „Științometria în acțiune”, susținut de către prof. dr. Angela REPANOVICI, Universitatea Transilvania din Brașov. Despre accesul deschis la Repozitoriul instituțional, implicarea bibliotecii în procesul de instruire și cercetare din cadrul universității, cultura informațională, ac-

zitiv asupra îmbunătățirii activității Academiei de Administrare Publică și a Bibliotecii Științifice AAP, va contribui la modernizarea serviciilor prestate de bibliotecă, dar și în consolidarea relațiilor cu instituțiile, reprezentanții cărora au participat la vizita de studiu. Acest lucru va influența calitatea învățământului superior și a cercetării. Universitățile participante în proiect vor consolida comunicarea în cadrul rețelelor create, atât în Republica Moldova, cât și peste hotare, iar publicul larg va fi mai conștient de importanța bibliotecii universitare.

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN,
director al Bibliotecii
Științifice AAP

rior, realizat în parteneriat cu între Academia de Studii Economice din Moldova, Univer-

cunoștințe în domeniul accesului la rețeaua internațională de informare și documentare.

A apărut culegerea de materiale ale Conferinței „Teoria și practica administrării publice”

Secția activitate editorială a Academiei de Administrare Publică, în strânsă colaborare cu catedrele și alte formațiuni științifice și didactice ale Academiei, a scos de sub tipar culegerea cu materialele Conferinței științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice”, care a avut loc pe 19 mai 2017. Acest for științific anual a fost dedicat Zilei Academiei și celei de-a 24-a aniversări de la fondarea acesteia (21 mai 1993).

Culegerea de articole și studii, apărută în ajunul acestui important for științific, a fost plasată și pe site-ul Academiei. Culegerea din acest

reglementărilor juridice ale activității administrative, managementului public, sistemelor informaționale din serviciul public, cooperării și întreținerii relațiilor internaționale în domeniul administrației publice. Prin cercetările efectuate, Academia contribuie la crearea suportului științific pentru desfășurarea reformei administrației publice, elaborării de noi forme și metode de administrare, care au menirea să asigure eficiența activității autorităților publice.

Compartimentul ședinței în plen a conferinței se deschide cu articolul științific „Provocările reformei administrației publice la nivel local”, semnat de Tatiana ȘAPTEFRĂȚI, doctor, conferențiar universitar, lector la Academia de Administrare Publică. Ion GUCEAC, doctor habilitat, profesor universitar,

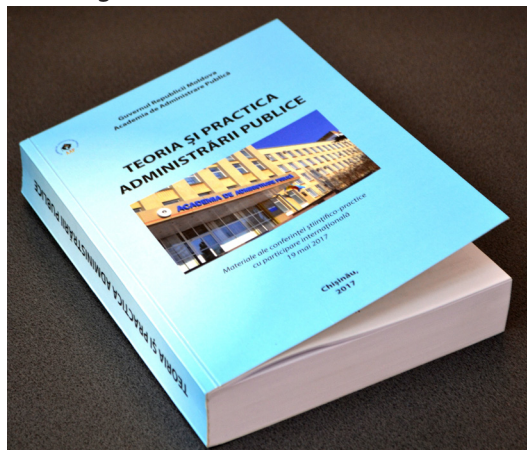
membru-corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, semnează articolul „Evoluția statului în concepția contemporană. Articolul „Decentralizarea puterii: tendințe și perspective europene pentru Ucraina”, este semnat de către Nikolai IJA, director al Institutului Regional de Administrare Publică din Odessa al Academiei Naționale de Administrare Publică de pe lângă Președintele Ucrainei, doctor în științe politice, profesor, și Andrei MAEV, șef de sector la aceeași instituție.

Materialele celor șase ateliere tematice din cadrul Conferinței cu participarea cercetătorilor din țară și de peste hotare, care conține peste 600 de pagini de carte, vin să diversifice și să concretizeze problemele teoriei și practicii administrării publice, reieșind din particularitățile științei administrației și interconexiunea acesteia cu domeniile științifice adiacente, cum ar fi dreptul, economia, sistemele informaționale din sfera administrativă, dar și din solicitările practicii administrative, care necesită asistență științifico-metodologică. Se evidențiază în acest sens articolele „Dimensiuni strategice ale reformei administrației publice din Republica Moldova”, semnat de Aurel SÎMBOTEANU, doctor în științe politice, conferențiar universitar, prorector al Academiei de Administrare Publică (p. 21), „Caracteristici ale culturii organizaționale în sistemul administrației publice din Republica Moldova” de Angela ZELENSCHI, doctor, conferențiar universitar, Academia de Administrare Publică (p. 37), „Implementarea guvernării electronice în organizarea și gestionarea serviciilor publice” de Violeta TINCUL, doctor în științe administrative, lector superior universitar, Academia de Administrare Publică (p. 59), „Fenomenul academic în context universal” de Alexandru ROMAN, doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova (p. 142), „Datele subiective și obiective ce determină aplicarea art. 90 Cod penal al Republicii Moldova pe cauzele penale de corupție și cele conexe lor în care figurează funcționari publici și/sau demnitar” de Ion TIPA, doctor în drept, conferențiar universitar, Academia de Administrare Publică (p. 275), „Managementul sistemelor informaționale

medicale din Republica Moldova” de Emil CEBAN, doctor habilitat, profesor universitar, prorector, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, master în științe economice, Pavel BANOV, asistent universitar, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (p. 384), „Cloud computing in the public sector in the Czech Republic” de Viktor Ondrák, Institute of Informatics, Faculty of Business and Management, Brno University of Technology, Bernard Neuwirth, Institute of Informatics, Faculty of Business and Management, Brno University of Technology (p. 494), „The benefit of individual course websites in professional development and higher education” de Thomas SCHMITZ, doctor and professor in law Advisor (integrated expert placed by CIM/GIZ) (p. 548).

Problematika științifică din cadrul atelierelor prevede examinarea subiectelor privind reformarea administrației publice în contextual proceselor integraționiste europene, problemele actuale ale științei politice și parcurul european al Republicii Moldova. Sunt actuale și subiectele ce țin de aspectele teoretico-conceptuale și practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice, tendințele managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere, rolul e-Guvernării în dezvoltarea administrației publice, precum și dezvoltarea profesională a personalului din administrația publică.

Sergiu CONDREA

an conține 120 de materiale, semnate de cercetători ai Academiei, altor instituții de învățământ superior din țară și științifice, dar și din instituții similare din străinătate, ai autorităților administrației publice centrale și locale.

Oleg BALAN, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, apreciază în cuvântul introductiv, că Academia de Administrare Publică este primul facilitator național la dezvoltarea științei administrației prin efectuarea de cercetări științifice interdisciplinare în domeniul teoriei și practicii administrației publice,

Erasmus+ - o poveste de 30 de ani!

În contextul celei de-a 30-a aniversări a Programului Erasmus+, Oficiul Național Erasmus+ în Moldova și Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova au organizat la 18 mai 2017, la Palatul Republicii, un eveniment cu genericul: „Erasmus+ o poveste de 30 de ani!”, în cadrul căruia au fost prezentate oportunitățile oferite de către Programul Erasmus+, fiind totalizate realizările de excepție ale acestui program în domeniul învățământului superior din Republica Moldova.

Evenimentul a reunit circa 300 reprezentanți ai tuturor instituțiilor de învățământ superior din Moldova – studenți, cadre universitare și de conducere, reprezentanți ai Ministerului Educației și ai altor instituții relevante,

beneficiari ai Programului Erasmus+ la diferite etape.

Invitații de onoare ai evenimentului au fost Pavel FILIP, Prim-Ministru al Republicii Moldova, Pirkka TAPIOLA, ambasador, șef al Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Claudia MELINTE, Coordonator Național Erasmus+ în Republica Moldova.

Academia de Administrare Publică a fost reprezentată de către prorectorul Aurel SÂMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, și membrii echipei proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus, prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor”, ce se desfășoară în cadrul Progra-

mului Erasmus+ „Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior (2015-2018)”: Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, coordonator, Igor NEAGA și Mariana GRIȚCO, membri ai echipei de proiect.

Participanții la evenimentul aniversar au reiterat, în lucrările lor de cuvânt, importanța și oportunitățile pe care le oferă Programul Erasmus+ învățământului superior european, inclusiv din Republica Moldova, program recunoscut pe scară largă ca fiind cel mai de succes program al Uniunii Europene. Erasmus+ oferă un exemplu concret de impact pozitiv al integrării europene și al mobilității internaționale, asigurând o viață decentă la aproape 2 milioane de persoane din Europa și din afara acesteia. De-a lungul anilor, Programul Erasmus+ a avut un impact major asupra dez-

voltării învățământului superior din Republica Moldova prin proiectele Tempus, Erasmus-Mundus, Jean Monnet, proiecte de Consolidare a Capacității universităților, proiecte de Mobilitate Academică Internațională.

Pentru vizibilitatea și promovarea rezultatelor proiectelor finalizate și în curs de desfășurare, în cadrul evenimentului a fost vernisată expoziția proiectelor Erasmus+ în Republica Moldova, unde și-a expus materialele sale informative și promoționale, elaborate în cadrul proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus, prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor”, și Academia de Administrare Publică.

Igor NEAGA,
bibliotecar AAP

Dezvoltare profesională

Integrarea profesională în funcția publică

În perioada 22 – 26 mai 2017, s-a desfășurat cursul de instruire cu genericul „Integrarea profesională în funcția publică”, destinat funcționarilor publici debutanți din cadrul autorităților administrației publice centrale.

Participanții la curs s-au familiarizat cu prevederile cadrului normativ ce reglementează activitatea funcționarului public, teoria și practica organizării și funcționării administrației publice. De asemenea,

debutanții și-au dezvoltat abilitățile de procesare a informației, de elaborare a notelor informative, rapoarte, proiecte de decizie, scrisori, de soluționare a petițiilor, de comunicare eficientă, necesară pentru îndeplinirea funcției publice. În acest sens, programa a fost divizată în trei module, care au inclus atât informația teoretică și empirică necesară, cât și informații aplicative ajustate la necesitățile contemporane.

Eficiența lecțiilor, utilitatea lor s-a datorat formatorilor implicați în procesul de predare – cadrele didactice ale Academiei, specialiștii de înaltă calificare de la alte autorități publice centrale, dar și metodelor de instruire utilizate, precum prezentare, studiu de caz, brainstorming, discuții în grup, care fac cursul dinamic și interactiv, astfel încât participanții au reușit să acumuleze mai multă informație în mai puțin timp.

Obținerea acestor abilități a fost confirmată printr-un certificat de absolvire a cursului emis în conformitate cu punctul 10.5 al Senatului Academiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 225 din 26.03.2014, precum și în temeiul punctului 40 din Regulamentul cu privire la dezvoltarea profesională continuă a personalului.

Anastasia MALAI,
metodistă, DDP

Energia și dezvoltarea durabilă locală

Eficiența energetică se înscrie ca prioritate pe agenda de lucru a autorităților publice locale atât pe plan național, cât și internațional. Un exemplu elocvent, în acest sens, este crearea Convenției Primarilor, o inițiativă europeană prin care comunele, orașele și regiunile se angajează, în mod voluntar, să reducă cu 20% emisiunile de CO₂, până în anul 2020. Acest angajament oficial va fi atins prin implementarea Planurilor de Acțiuni pentru Energie Durabilă (PAED). Un asemenea plan a fost elaborat și adoptat și de către primăria orașului Ocnița, despre care ne vorbește primarul Ion CIUMAC.

Primăria orașului Ocnița este una dintre cele 30 de autorități locale din Republica Moldova care a aderat și a semnat Convenția Primarilor, încă din septembrie 2012, ca ulterior să elaboreze și să adopte Planul de Acțiuni pentru Energie Durabilă (PAED). El prezintă modul în care orașul Ocnița va îndeplini angajamentul său de reducere a emisiunilor de CO₂. În acest scop, au fost sistematizate rezultatele inventarului de bază al emisiunilor de gaze pentru a identifica domeniile cele mai promițătoare de acțiuni și măsurile concrete pentru a realiza obiectivul autorității locale de reducere a emisiunilor locale de CO₂ cu 20% până în anul 2020.

Pentru perioada imediat următoare, primăria Ocnița a stabilit câteva obiective privind îmbunătățirea eficienței energetice în oraș, și anume: dezvoltarea și eficientizarea iluminatului stradal, îmbunătățirea izolației termice a clădirilor instituțiilor publice, precum și utilizarea surselor re-

generabile de energie, în special, biomasa, pentru încălzire.

Aș vrea să menționez că, în acest domeniu, avem acumulată deja o anumită experiență prin realizarea unor obiective. Astfel, în ultimii ani, am instalat o centrală termică pe bază de biomasă (peleți) la Casa de cultură din oraș, ceea ce a permis de a economisi surse energetice și, respectiv, a finanțelor publice locale, dar și de a asigura încălzirea uniformă a tuturor spațiilor, inclusiv a sălii de concert, a bibliotecii și, ca rezultat, s-au îmbunătățit condițiile de orga-

nizare și desfășurare a manifestărilor social-culturale din oraș.

De asemenea, primăria Ocnița a întreprins mai multe măsuri pentru implementarea, cu suportul FISM, a măsurilor de eficiență energetică la iluminatul stradal prin utilizarea tehnologiei becurilor LED, astfel de corpuri de iluminat fiind mai economice cu aproape 60 la sută față de becurile obișnuite, dar și emisiunile de gaze se reduc, practic, la zero. Acum, odată cu demararea PAED, a fost elaborată propunerea de proiect pentru finalizarea modernizării în totalitate a sistemului de iluminat stradal al orașului. Acest proiect, costul estimativ al căruia este 2,4 milioane de lei, urmează a fi finanțat prin accesarea de fonduri de la Comisia Europeană.

În afară de domeniile ce țin de consumul de energie, primăria acordă o mare importanță aspectelor ce țin de producerea energiei regenerabile locale în viitor, precum și celor de mediu. Mă voi referi, în această or-

dine de idei, la sistemele solare de iluminat care sunt utilizate tot mai mult. Chiar și în suburbii, acestea pot fi eficiente acolo unde se evită costul cablării punctelor sanitare publice, aleilor și altor locuri de agrement, unde sunt necesare cantități relativ mici de energie electrică. Câțiva antreprenori specializați produc echipament solar pentru iluminarea parcurilor, a spațiilor interioare, chiar și semnale luminoase de avertizare în apropierea școlilor.

Pentru realizarea deciziilor ce țin de eficientizarea producerii și consumului de energie, primăria Ocnița, ca semnatară a Convenției primarilor, intenționează să acceseze mai multe fonduri europene pentru dezvoltarea proiectelor energetice.

Dar este importantă și realizarea de acțiuni privind sensibilizarea publică, pentru a implica întreaga comunitate în conștientizarea și susținerea politicilor energetice durabile. Or, numai cu eforturi comune vom putea realiza obiectivele ce reies din politicile Convenției primarilor, ceea ce înseamnă costuri reduse pentru consumul de energie, un sistem ecologic mai curat, benefic pentru sănătatea oamenilor și condiții decente de trai și confort pentru oameni, pentru întreaga comunitate.

La Cimișlia a fost deschis Centrul Reprezentativ al Asociației Europene pentru Democrație Locală (ALDA), o organizație nonguvernamentală, având drept misiune promovarea bunei guvernări și a participării cetățenilor în procesul de dezvoltare la nivel local.

„Agenția are ca obiectiv de bază stimularea cooperării autorităților locale cu societatea civilă. În cadrul concursului de selectare a locației

Democrația locală susținută de ALDA

primului nostru Centru în Republica Moldova, au participat patru primării. Am ales orașul Cimișlia, deoarece primarul localității s-a dovedit a fi foarte activ”, a declarat Antonella Valmobida, secretar general ALDA.

La rândul său, primarul de Cimișlia, Gheorghe Răileanu, s-a arătat optimist, menționând că va depune eforturi susținute pentru a îndreptăți așteptările partenerilor europeni, dar și să implementeze diverse proiecte la nivel local, pentru a poziționa orașul drept unul dintre liderii naționali la capitolul „Promovarea valorilor europene”.

Fiind la început de cale, reprezentanța ALDA de la

Cimișlia are o agendă plină de evenimente pentru anul 2017. Printre acestea se numără stabilirea multiplelor relații de parteneriat cu autoritățile locale din țară, desfășurarea mai multor proiecte ce vizează problemele principale la nivel local, urmează să inițieze parteneriate cu diferite ONG-uri și alte organizații pentru a consolida societatea civilă, activismul civic și participarea cetățenilor în luarea deciziilor. Prin intermediul unor proiecte, se urmărește scopul de a implica autoritățile din întreaga țară pentru ca cetățenii să simtă schimbări, să beneficieze de cooperări intercomunitare la nivel internațional, de organizarea multiplelor sta-

gii pentru funcționari în cadrul statelor-membre ale UE, cursuri gratuite de instruire în limbile franceză și engleză, organizarea unei școli de vară pentru tineri, sprijinirea autorităților locale la capitolul „implementare a principiilor democratice în administrația publică din Moldova etc.

Notă. Asociația Europeană pentru Democrație Locală (ALDA) a fost înființată la inițiativa Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, în 1999, desfășurându-și activitatea atât în Uniunea Europeană, cât și în vecinătatea acesteia.

Romina COJOCARI

Stimata redacție! Am hotărât să vă scriu după ce am citit pe site despre tradiționalul eveniment prin care este marcată Ziua Academiei de Administrare Publică – Conferința internațională științifico-practică în domeniul administrării publice din 19 mai 2017. M-a impresionat mult acest fapt, eu fiind absolvent al primei promoții și iată că Academia a ajuns la cea de-a 24-a aniversare a sa.

Noi, cei din prima promoție, am descoperit o instituție de tip nou care a deschis calea spre o nouă administrare – cea democratică, a afirmării statului de drept, Republica Moldova. Am fost pionierii noii științe, ai administrației publice. Și, astfel, fiind inginer de specialitate, am pășit pe calea serviciului public, ceea ce înseamnă a fi în serviciul comunității, al cetățenilor și, în ansamblu, al țării. Am studiat cu un viu interes știința administrației, pe care ne-au predat-o profesori valoroși, de o înaltă cumsecădenie, care au stat la baza științei administrației autohtone, printre care fondatorul și primul rector al Academiei, Mihail Platon. Revenind la Glodeni, am fost angajat în Consiliul raional în funcția de specialist principal în relațiile cu primăriile, având misiunea de a promova această nouă știință

a administrației și a le ajuta funcționarilor publici aflați la început de cale să se încadreze mai bine în noile funcții. Și, desigur, că baza activității mele au constituit-o cunoștințele acumulate la Academie.

Dar aș vrea să accentuez o axiomă ce se conține și într-un citat afișat pe unul dintre holurile de la Academie. „Toată viața prin instruire și nicidecum o instruire pentru toată viața”, care mi-a format și crezul meu profesional. Așa că anii de studii au fost doar începutul, ca apoi să particip de-a lungul anilor la diferite cursuri de dezvoltare a măiestriei profesionale, organizate la Academie. Ceea ce le-aș recomanda, ca o preocupare permanentă, tuturor funcționarilor, îndeosebi celor tineri. Fiindcă a fi un bun profesionist, într-adevăr, trebuie să înveți toată viața, astfel, că este absolut necesară participarea periodică la cursuri, deoarece societatea progresa foarte repede în orice domeniu, iar cursurile oferă posibilități de a face schimb de opinii, de studiere a unor lucruri noi, utile în activitatea de zi cu zi. La capitolul respectiv aș propune ca, anual, funcționarii publici să fie întrușiți în dependență de funcții (pe domenii) pentru mi-

În pas cu viața

nimum 3 zile, pentru a studia legislația utilizată în serviciu. Scopul este ca tălmăcirea și implementarea legislației să fie aceeași în toată republica, dar nu fiecare s-o interpreteze după cum îi convine. Ca în activitatea lor de zi cu zi în capul mesei să fie legea și imparțialitatea, să fie, cum s-ar spune, în pas cu viața.

Acumulând mereu noi cunoștințe, fiind la curent cu prevederile curente ale legislației, din 2003 îndeplinesc funcția de secretar al CR Glodeni.

În curând va începe admiterea la anul de studii 2017 – 2018. Sunt oferite șanse fiecărui doritor de a îmbrățișa această profesie nobilă, căci e în serviciul cetățeanului, al societății, al țării. Academia

este o instituție elită din sistemul învățământului superior din țară, cu un corp profesoral-didactic performant, care pregătește specialiști de înaltă calificare, pe drept cuvânt, AlmaMater a funcționarilor publici. De aici au pornit pe calea vieții mulți actuali deputați în Parlamentul Republicii Moldova, miniștri, viceministri, specialiști profesioniști din autoritățile publice centrale și locale, dar și din sectorul real al economiei. Anume această profesie

este, actualmente, în top, în contextul demarării reformelor administrației publice centrale și locale.

Și, în încheierea mesajului, țin să vă aduc sincere felicitări (cu o mică întârziere), stimați colaboratori ai Secției activitate editorială, cu ocazia apariției numărului jubiliar, 500, al ziarului „Funcționarul Public”, dorindu-vă noi realizări în oglindirea activității, atât de necesare țării noastre, a Academiei de Administrare Publică, îndeosebi în perioada imediat următoare, când ne vom pregăti cu toții pentru a marca destoinic, pe 21 mai 2018, aniversarea a 25-a de la fondarea sa.

Vasile PELIN,
secretar al CR Glodeni

(Sfârșit. Încep. în pag. 4)

REZOLUȚIA

Conferinței științifico-practice

„Teoria și practica administrării publice” (TPAP – 2017)

- pledează pentru consolidarea în continuare a relațiilor dintre Academia de Administrare Publică și autoritățile administrației publice, precum și cu reprezentanții sectorului privat și al celui asociativ pentru implementarea prevederilor Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova în domeniul reformei administrației publice;

- invocă necesitatea studierii în continuare a problemelor ce țin de modernizarea

mecanismului de funcționare a administrației publice, ajustarea cadrului normativ și instituțional la realitățile actuale, în scopul realizării obiectivelor strategice și sarcinilor practice de modernizare a activității autorităților publice;

- recomandă implicarea activă și constructivă a autorităților publice în realizarea reformei administrative, schimbului de experiență în activitatea autorităților administrației publice, implicarea

mai activă a mediului academic în procesul de organizare și desfășurare a reformei administrației publice;

- pledează pentru eficientizarea activității administrației publice centrale și locale în vederea creării cadrului juridic de colaborare cu Uniunea Europeană, dezvoltării democrației participative ca contribuție la „buna guvernare”, determinarea priorităților dezvoltării regionale a Republicii Moldova în co-

respundere cu cerințele și experiența țărilor europene avansate.

Dezbaterile asupra tematicii științifice abordate în cadrul conferinței reprezintă o posibilitate de a identifica căile eficiente de reformare și modernizare a administrației publice în contextul proceselor integraționiste europene, de edificare a statului de drept, activități foarte actuale pentru Republica Moldova.

Pe 20 mai curent, la Chișinău, a avut loc ceremonia de premiere a câștigătorilor Concursului național „Cel mai bun elev inovator „Genius”. Prezent la eveniment, Primul-Ministru Pavel Filip a îndemnat elevii să fie creativi și inovativi, deoarece aplicarea inovațiilor, a noilor tehnologii va spori competitivitatea și dezvoltarea economică a Republicii Moldova. Premierul a subliniat că principalii factori de dezvoltare și modernizare în era informațională sunt cunoștințele și capacitățile de a crea și implementa inovații.

„Încurajez toți tinerii să învețe bine, să fie creativi și să vină cu idei noi. Dacă majoritatea cetățenilor va avea cunoștințe profunde și va face studii de calitate, dacă vor fi creativi și inovativi în activitatea ce o desfășoară, atunci potențialul Republicii Moldova va depăși

Concursul național „Cel mai bun elev inovator „Genius”

de sute sau chiar de mii de ori mărimea fizică a statului. Lucrările pe care le-am văzut aici m-au impresionat”, a menționat Pavel Filip.

În cadrul evenimentului, Premierul a înmănat premiul pentru cea mai bună lucrare

elevilor Munteanu Nicolae, de la Colegiul Tehnic-Agricol, și Guzun Dimitrie, de la Liceul Teoretic „Constantin Stere” din or. Soroca. Ei au creat un dispozitiv de transformare a energiei solare în energie termică. Creația lor ingenioasă este o noutate în

domeniul regenerabilelor din Republica Moldova.

Notă. Concursul național „Cel mai bun elev inovator „Genius” este organizat al nouălea an consecutiv de către Academia de Științe a Moldovei, în parteneriat cu mai multe instituții care susțin și promovează dezvoltarea capacităților inovative și creative în rândul tinerilor. Ediția din acest an a fost dedicată celei de-a 70-a aniversări a primelor instituții de cercetare și a 55-a de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei.

La concurs au participat 118 elevi, cu vârste cuprinse între 7 și 20 de ani, care au prezentat 116 lucrări.

Sursa: MOLDPRES

Sistemul informațional distribuit „DICOM Network”

În Republica Moldova este activ promovată dezvoltarea tehnologiilor informaționale cu accentul pe componentele e-sănătății care fac parte din strategia națională de dezvoltare durabilă. Cca 90% dintre instituțiile medicale (spitale, clinici și instituții de cercetare) sunt conectate la rețelele informaționale și utilizează pe larg echipamente moderne. Multe dintre aceste echipamente medicale alcătuiesc rezultatul informativ în format DICOM - standard în domeniul medi-

cinei. Întru unificarea acestei rețele informative a fost elaborat și implementat Sistemul informațional distribuit „DICOM Network” (director de proiect, doctor Petru Bogatencov, Institutul de Matematică și Informatică al Academiei de Științe a Moldovei).

Scopul principal al proiectului I-aU constituit elaborarea și implementarea unui sistem informațional integrat cu oferirea serviciilor de asigurare a schimbului automatizat de informații în format DICOM, fiind

utilizată experiența de elaborare a metodelor de prelucrare a informației acumulate în cadrul Institutului de Matematică și Informatică al Academiei de Științe a Moldovei (IMI AȘM), precum și tehnologiile de calcul distribuit (GRID), infrastructura de calcul distribuit a Inițiativei Naționale (MDGRID NGI) și infrastructura magistrală a rețelei științifico-educative a Moldovei – RENAM, la care sunt conectate instituțiile de cercetare, medicină și învățământ superior.

Sistemul informațional distribuit (SID) „DICOM Network” va oferi posibilitatea de a efectua consultări la distanță, oferite de medicii specialiști din clinicile naționale și din străinătate. Impactul științifico-tehnologic și socioeconomic al sistemului SID „DICOM Network” contribuie semnificativ la avansarea nivelului ocrotirii sănătății, crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea resurselor umane naționale și sporirea gradului de pregătire a specialiștilor autohtoni în domeniul utilizării tehnologiilor informaționale de ultimă generație.

Invenția aparține tânărului inventator din România, Cornel Amariei. Botezați „Lumen”, ochelarii, prin tehnologia de scanat 3D și o serie de senzori cu vibrație, pot să-i ajute considerabil pe cei cu deficiențe de vedere.

Cornel Amariei: „Se poartă ca o pereche de ochelari, au un senzor, numit senzor tridimensional și înțelege caracteristicile spațiale ale mediului înconjurător. Practic, înțelege distanța către fiecare obiect. Știe că aici este

o podea, un copac, o mașină etc. Toate aceste informații, pe care în mod normal văzul uman le captează, le ia și le transpune în mesaje electrice ce merg la creier”.

Cu această invenție, dar și prin colaborările cu Apple și Airbus și cele peste 70 de premii internaționale în domeniul informaticii, tânărul român i-a impresionat pe experții Forbes. Ochelarii pen-

Ochelari pentru nevăzători

tru nevăzători ai tânărului inventator român vor fi dis-

ponibili pe piață în 2017-2018.

Cu această invenție Cornel Amariei a devenit liderul pentru Industrie al Topului european „30 under 30”, care mai conține și alte compartimente: Arte, Entertainment, Tehnologie etc. Prin acest Top, Europa își propune să găsească tineri cercetători, inventatori și antreprenori care pot excela în domeniile lor de activitate.

Țara mea, Moldova dragă

A cunoaște plaiul natal, locurile memorabile ale Moldovei, a-i redescoperi frumusețile peisagistice, relicvele istorice, străvechi de mii de ani, prin excursii și itinerare turistice este una dintre activitățile comitetului sindical al Academiei de Administrare Publică (președinte – Silvia GORIU, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice). În acest context, se înscrie și excursia din ziua de 20 mai curent, la cele mai atractive destinații turistice din raionul Glodeni, la care au participat circa 40 de colaboratori ai Academiei.

Itinerarul a început cu vizita la Consiliul raional Glodeni, unde a avut loc o întrevedere cu dl Ion LEUCĂ, președintele raionului, care le-a făcut oaspeților o succintă relatare despre viața și activitatea locuitorilor raionului, precum și o prezentare a obiectivelor turistice din raion și din localitățile adiacente, importanța de a cunoaște mai bine bogăția spirituală a neamului nostru, de a desfășura, în acest scop, diverse activități culturale, de studiere a ținutului natal.

Prima destinație a fost defileul Butești, cunoscut și ca Cheile Buteștilor, care reprezintă un defileu săpat de râul Camenca într-un recif cu lungimea de peste 2 km și lățimea de 125 m, amplasat la sud de satul Butești.

Ca și restul toltrelor, reciful calcaros s-a format cu 15-20 milioane de ani din schelete de corali, moluște, scoici, alge, animale și organisme marine care populau apele calde ale Mării Sarmatice și Mării Tortoniene, ce acopereau atunci nordul Moldovei. În recif s-au format peșteri de diverse dimensiuni în care s-au descoperit oase fosilizate de urși de cavernă, lei, rinoceri, mamuți, zimbri etc. Impresionant se conturează în acest recif chipul de elefant, sculptat în timp și spațiu milenar de natură.

Reciful de la Butești poate fi remarcat și prin faptul că chiar la poalele celei mai înalte părți a ei se află o peșteră străveche neolitică, care are zeci de mii de ani. Ea a fost așezare a omului neolitic. Peștera este împărțită în câteva încăperi, are mai multe intrări și ieșiri.

Din peșteră se deschid vederi uimitoare spre sat, drum, valea râului Camenca. Aceasta este una dintre cele mai cu-

noscute atracții turistice ale raionului.

O altă atracție turistică este Rezervația „Suta de movile”. Conform legendelor, aici au avut loc bătălii crâncene pe acest imens câmp. Biruitorii și-au îngropat eroii, ridicând aceste movile: pentru cei de rând - mai mici, pentru căpetenii - mai mari. Localnicii mai spun că pe aceste locuri sunt cu mult mai multe movile, poate chiar mii de movile. Astfel, că peisajul include o mulțime de movile cu înălțimea de 15-30 m pe terase în apropierea Prutului. Versantul abrupt este împădurit. Are multe izvoare, mlaștini, rezervația fiind declarată monument al naturii.

Colaboratori Academiei au avut posibilitatea să admire din apropiere, cu această ocazie, zimbrii pe teritoriul rezervației „Pădurea Domnească”, în apropierea satului Moara Domnească, singurul loc din Republica Moldova unde sălășluiesc

aceste animale rare pentru timpurile noastre.

Zimbrăria ocupă un ocol cu suprafața de 32 ha. Primii zimbri au fost aduși în Republica Moldova din Polonia, în 2005. Acum aici sunt întreținuți 7 zimbri. A-i privi din apropiere permite tuturor turiștilor podețul ridicat pe teritoriul zimbrăriei. Zimbrul este unica specie de animale sălbatice (din subfamilia bovine) care a supraviețuit până în prezent. El este cel mai greu animal european de pe uscat.

Colaboratorii Academiei au admirat și alte locuri pitorești din raionul Glodeni, întorcându-se la Chișinău cu cele mai bune impresii și cu imaginația bogată a redescoperirii unui colțisor de rai al Moldovei dragi, pledând pentru noi excursii prin locurile istorice și peisagistice ale pământului străbun.

Luminița BOICIUC

Abonarea 2017

Continuă abonarea pentru jumătatea a doua a anului 2017 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC,”** publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Indice poștal: 76957

Ziarul **„Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

Indice poștal: 67919

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu VLĂDICĂ - redactor

Luminița BOICIUC - redactor, designer

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 26.05.2017

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică